

vil have Lovforslaget ændret i Overensstemmelse med deres Udtalelser, og vi skal vende tilbage til Bestemmelsen i Loven af 1904, er der paa ny sat en Bom for, at Byarbejdere kommer i Betragtning, thi det ærede Medlem maa erindre, at Loven af 1904 ikke var af samme Karakter som Loven af 1914, det siger Titelen paa de forskellige Love tydeligt nok. Loven af 1904 havde følgende Titel: Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere, medens Loven af 1914 og det foreliggende Lovforslag hedder henholdsvis: Lov om Oprettelse af Husmandsbrug og Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug. Efter Loven af 1904 kunde Byarbejdere overhovedet ikke komme i Betragtning, fordi de ikke kunde opfylde de Betingelser, som var opstillede der. For øvrigt bærer Lovens Titel Vidnesbyrd om, at det kun var Landarbejdere, man tænkte paa, naar Talen var om at yde Tilskud til at komme i Besiddelse af Jord. Efter Loven af 1904 var Forholdet dette, at Betingelsen for, at vedkommende Landarbejder kunde faa Jord, var, at han havde ernæret sig som Landarbejder i de sidste 5 Aar. Ved Loven af 1914 gik man bort fra dette og indførte et helt nyt Princip. Hvis man skulde forlade det igen og gaa tilbage til det, som det ærede Medlem for Skern-Kredsen (Ovesen) stillede Krav om, skal baade Lovforslagets Titel og dets § 2 ændres. Det maa det ærede Medlem være paa det rene med. Saa naar vi igen til, at Byarbejderne ikke vil være i Stand til at vende tilbage til Landet ved Hjælp af denne Lov.

Det ærede Medlem for Ærø-Kredsen (Sporon-Fiedler) sagde, at han vilde hilse med Glæde, at saa mange Byarbejdere som muligt kunde vende tilbage til Landet. Det er jo meget smukt. Men det ærede Medlem maa være paa det rene med, at han under ingen Omstændigheder kan vente, at Byarbejderne skal vende tilbage til Landet, medmindre der sikres dem Adgang til at faa Jord, og naar det ærede Medlem nu er med til at udtale Ønsket om, at der indføres en Bestemmelse i Lovforslaget, hvorefter en saadan Tilbagevenden faktisk gøres dem umulig, har de jo ikke andet tilbage at glæde sig ved end det ærede Medlems Glæde over, at de maaske ad anden Vej kunde finde Mulighed for at komme tilbage; men det tror jeg ikke, de kan. Det, de Byarbejdere, som der her kan være Tale om, ønsker, er at faa Jord til Brug, saaledes at de bliver selvstændige, saaledes at de er i Stand til i deres egen Bedrift at erhverve det nødvendige til Livets Ophold. Jeg tror ikke, der kan anføres skellig Grund for at vende til-

bage til det, som var gældende Lov indtil 1914. Ærede Medlemmer vil se af Bemærkningerne til det Lovforslag, der her foreligger, at Staten indtil den Dato, da Opgørelsen er endt — og det er vel kun et Par Maaneder siden —, paa et Udlaan af over 41 Mill. Kr. kun har tabt 27,556 Kr., og jeg ved, at i hvert Fald en betydelig Del af den Sum var tabt, før Loven af 1914 traadte i Kraft. Det vidner jo ikke om, at der er nogen Fare ved at lade Loven virke i den Udstrækning, den hidtil har kunnet, og jeg er ogsaa, som jeg allerede har sagt, af den Opfattelse, at Byarbejderne i mange Tilfælde egner sig fortræffeligt til at besidde Jord og meget vel kan klare sig. Forholdet er dette, at mange Byarbejdere er kommet til Byerne efter deres fyldte 22de, 23de eller 24de Aar og har saa arbejdet inde i Byen som Fabriksarbejdere eller ved andet Arbejde, til de er blevet op imod 40 Aar. I den Alder skønner de allerede, at de ikke kan opnaa Selvstændighed i Byerne, og de har megen Erfaring for ved at se paa Kammeraterne, at jo ældre de bliver, des vanskeligere stillet bliver de. Det er jo saaledes, at Industrivirksomheder vil have den bedst mulige Arbejdskraft, Arbejdet er forceret, og mangfoldige Arbejdere vil, allerede naar de naar op imod 50 Aar, være ude af Stand til at tjene den fulde Dagløn. I mange Tilfælde er de ogsaa udsatte for Arbejdsløshedsperioder at blive afskediget. Det har de en Følelse af, og derfor ønsker de at vende tilbage til Landet, hvor der muligvis aabnes dem Adgang til at blive selvstændige. Naar en Arbejder har taget Beslutningen om at vende tilbage til Landet, er det sikkert med velberaad Hu, og han gør sig derfor de yderste Anstrengelser for at klare de Vanskeligheder, han der staar overfor. Men det er ingeniunde Vanskeligheder, de er ukendte med eller uforberedte paa. De skal jo efter Lovforslaget og efter den gældende Lov have arbejdet ved Landbrug i mindst 4 Aar efter deres fyldte 18de Aar, men i de allerfleste Tilfælde vil Forholdet være det, at de hele deres Liv indtil det fyldte 22de Aar i det mindste har været ved Landbrug. Det siger da sig selv, at disse Mennesker meget vel vil være i Stand til, naar de ellers er dygtige, ædruelige og flittige, at klare de Vanskeligheder, de staar overfor, lige saa godt som egentlige Landarbejdere. Erfaringen viser ogsaa, at mangan Byarbejder, der er kommet i Besiddelse af en Jordlod, har haft bedre Evne til at klare Vanskelighederne end Landarbejderen, der paa samme Tid er kommet i Besiddelse af en Jordlod lige ved Siden af. Jeg maa derfor ved-